

Aan
de Minister

Contactpersoon	Doorkiesnummer
drs. E.C. Bours-Bruinenberg	7831
Datum	Bijlage(n)
6 februari 2001	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
190 477	-
Onderwerp	
vervoer hsl-zuid - DB	

Geachte mevrouw,

Hierbij korte samenvatting van de adviezen:

- **Landsadvocaat**
  - Zeer zware overtreding, want in strijd met tenderregels én mededingingswet
  - Uitsluiting op zijn plaats
  - Juridisch risico van niet-optreden lijkt aanzienlijk (dat andere biedende partijen ons gaan aanklagen als wij niet optreden)
  - Actie: eventueel (voorwaardelijke) uitsluiting en schorsen
- **Tenderboard**
  - Zware overtreding, tender hierdoor reeds geschaad;
  - Het is beter door te gaan met een DB die echt wil, dan DB die niet echt wil bieden en de spelregels gaat overtreden;
  - Actie: Uitsluiten dan wel ander zwaar alternatief teneinde de tender, de marktspanning en de geloofwaardigheid van de Staat naar de andere biedende partijen overeind te houden;

Contact met DB en biedende partijen

- DB erkent dat zij het interview bewust gegeven hebben, maar stellen in eerste instantie dat hun woorden verkeerd zijn weergegeven. DB heeft verzuimd om de inhoud van het artikel vóór publicatie te controleren.
- Eén van de biedende partijen heeft reeds aangegeven dat zij verwachten dat de Staat gaat optreden tegen het gedrag van DB

Ons advies:

1. DB nu schorsen
2. DB dient woensdag verantwoording af te leggen aan de aanbestedende dienst
3. Indien DB vóór vrijdag een mea culpa aan u richt, waardoor een aansprakelijkheid ontstaat (schuld bekennen), kan DB doorgaan met bieden en kan u maandag de schorsing opheffen

DGP is accoord met deze lijn

MinFin en SG hebben op onderdelen bezwaar. Deze worden vandaag met u en met hen besproken

NB:

- Niets doen, dan wel nu direct volledig uitsluiten lijken beide niet proportioneel
- Schorsing waarbij DB een clarifiacion ronde mist lijkt proportioneel, mits DB helder garandeert dit gedrag niet nog eens te vertonen en verantwoording neemt voor de effecten.

Ten behoeve van besluitvorming DB/Arriva geef ik u een volledig overzicht van de relevante stukken.

1. Advies Tenderboard
2. Advies LA
3. Nota en Q&A van maandag
4. Advies van zaterdag
5. Artikel Volkskrant

Hoogachtend,

W. Korf

Persbericht (Concept) Ministerie van Verkeer en Waterstaat en Ministerie van Financiën
8 februari 2001

Ministers stellen adviesraad aanbesteding vervoer HSL-Zuid in

De Ministers Netelenbos van Verkeer en Waterstaat en Zalm van Financiën hebben vandaag een onafhankelijke adviesraad ingesteld, die advies zal uitbrengen over de aanbesteding van het vervoer over de HSL-Zuid.

De adviesraad staat onder leiding van de heer Scheepbouwer (voorzitter Raad van Bestuur van TPG). De overige leden zijn de heren Van Miert (voormalig Eurocommissaris en president van de Universiteit Nyenrode) en Hommen (executive vice-president en chief financial officer van Philips Electronics) ~~als leden.~~

Het is de taak van de adviesraad toe te zien op het aanbestedingsproces en een oordeel te geven over het met de geselecteerde vervoerder te sluiten contract.

De adviesraad opereert onafhankelijk en brengt rechtstreeks advies uit aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en Financiën.

De Staat zal eind 2001 een contract sluiten met een van de biedende partijen.

Saskia Kranendonk, 070-3517116

Het is de taak ^{van de adviesraad} (een oordeel) te geven over de uiteindelijke
selectie van de vervoerder voor de HSL-Zuid
op basis van de prijs-kwaliteitsverhouding
in de uitgekochte biedingen.

Fax

Aan TNT Postgroep, per telefax: 020-5007524
t.a.v. de heer A. Scheepbouwer

Universiteit Nyenrode, per telefax: 0346-291518
t.a.v. de heer K. van Miert

Philips Electronics, per telefax 020-5977140
t.a.v. de heer J.H.M. Hommen

Onderwerp Adviesraad

Aantal pagina's 2
(incl. voorblad)

Datum
8 februari 2001
Ons kenmerk
-
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
Floor Orlemans
Doorkiesnummer
030 - 27 28 751
E-mail
floor.orlemans@
hslzuid.com

Geachte heren Scheepbouwer, Van Miert, Hommen,

Hierbij stuur ik u een concept persbericht met het verzoek om uw akkoord danwel opmerkingen zo snel mogelijk door te geven. Het is de bedoeling dat het persbericht in de loop van vandaag wordt uitgestuurd.

Met vriendelijke groet,
HSL-Zuid

Floor Orlemans
secretaresse Bas van Os

Projectorganisatie
Hogesnelheidslijn-Zuid
Postadres:
Postbus 43
3500 AA Utrecht
Bezoekadres:
Catharijnesingel 33
3511 GC Utrecht
Tel 030 - 272 84 00
Fax 030 - 272 84 44

Persbericht (Concept) Ministerie van Verkeer en Waterstaat 7 februari 2001

Minister Netelenbos stelt onafhankelijke adviesraad aanbesteding vervoer HSL-Zuid in

De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft vandaag een onafhankelijke Adviesraad ingesteld, die advies zal uitbrengen over de aanbesteding van het vervoer over de HSL-Zuid.

In deze Adviesraad aanbesteding vervoer HSL-Zuid hebben de heer Scheepbouwer (voorzitter Raad van Bestuur van de TNT Post Groep) als voorzitter en de heren Van Miert (president Universiteit Nijenrode) en Hommen (executive vice-president en Chief Financial Officer van Philips Electronics) als leden zitting.

Het is de taak van de Adviesraad een onafhankelijk oordeel te geven over de uiteindelijke selectie van de vervoerder voor de HSL-Zuid en over de prijs/kwaliteit verhouding in het te sluiten contract.

De adviesraad opereert onafhankelijk en brengt rechtstreeks advies uit aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en Financiën.

De Staat zal eind 2001 een contract sluiten met een van de biedende partijen.

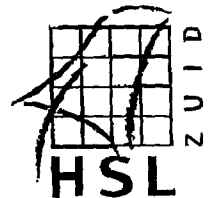
Saskia Kranendonk, 070-3517116

*****
 *** TX RAPPORT ***
 *****

VERZENDING OK

TX/RX NR 4306
 TEL. AANSLUITING 00205007524
 SUB-ADRES
 ID AANSLUITING
 ST. TIJD 08/02 11:11
 GEBR. T. 01'45
 VERZONDEN PAGINA'S 2
 RESULTAAT OK

Fax

Aan TNT Postgroep, per telefax: 020-5007524
 t.a.v. de heer A. Scheepbouwer

Universiteit Nyenrode, per telefax: 0346-291518
 t.a.v. de heer K. van Miert

Philips Electronics, per telefax 020-5977140
 t.a.v. de heer J.H.M. Hommen

Onderwerp Adviesraad

Aantal pagina's 2
 (incl. voorblad)

Geachte heren Scheepbouwer, Van Miert, Hommen,

Hierbij stuur ik u een concept persbericht met het verzoek om uw akkoord danwel opmerkingen zo snel mogelijk door te geven. Het is de bedoeling dat het persbericht in de loop van vandaag wordt uitgestuurd.

Met vriendelijke groet,

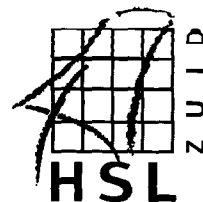
HSL-Zuid

Floor Orlemans

secretaresse Bas van Os

Datum
 8 februari 2001
 Ons kenmerk
 -
 Uw kenmerk
 -
 Contactpersoon
 Floor Orlemans
 Doorkiesnummer
 030 - 27 28 751
 E-mail
 floor.orlemans@
 hslzuid.com

Fax

SPOED

Aan TPG, per telefax: 010 – 207 5555
t.a.v. de heer P. Minderhout: **gaarne direct in handen
geven**

Onderwerp Adviesraad

Aantal pagina's 2
(incl. voorblad)

Geachte heer Minderhout,

In aansluiting op ons telefoongesprek van zojuist stuur ik u hierbij het persbericht inclusief uw aanpassingen. Onderstreept en vetgedrukt staat nog een toevoeging van de heer Korf.

Ik kijk uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

HSL-Zuid

Floor Orlemans

secretaresse Bas van Os

Datum
8 februari 2001
Ons kenmerk
-
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
Floor Orlemans
Doorkiesnummer
030 – 27 28 751
E-mail
floor.orlemans@
hslzuid.com

Projectorganisatie
Hogesnelheidslijn-Zuid
Postadres:
Postbus 43
3500 AA Utrecht
Bezoekadres:
Catharijnesingel 33
3511 GC Utrecht
Tel 030 - 272 84 00
Fax 030 - 272 84 44

Persbericht (Concept) Ministerie van Verkeer en Waterstaat en Ministerie van Financiën
8 februari 2001

Ministers stellen adviesraad aanbesteding vervoer HSL-Zuid in

De Ministers Netelenbos van Verkeer en Waterstaat en Zalm van Financiën hebben vandaag een onafhankelijke adviesraad ingesteld, die advies zal uitbrengen over de aanbesteding van het vervoer over de HSL-Zuid.

De adviesraad staat onder leiding van de heer Scheepbouwer (voorzitter Raad van Bestuur van TPG). De overige leden zijn de heren Van Miert (voormalig Eurocommissaris en president van de Universiteit Nyenrode) en Hommen (executive vice-president en chief financial officer van Philips Electronics).

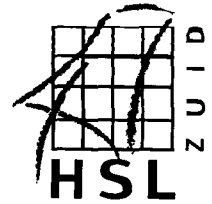
Het is de taak van de adviesraad **toe te zien op het aanbestedingsproces en** een oordeel te geven over de uiteindelijke selectie van de vervoerder voor de HSL-Zuid op basis van de prijs/kwaliteit verhouding in de uitgebrachte biedingen.

De adviesraad opereert onafhankelijk en brengt rechtstreeks advies uit aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en Financiën.

De Staat zal eind 2001 een contract sluiten met een van de biedende partijen.

Saskia Kranendonk, 070-3517116

Fax

SPOED

Aan TPG, per telefax: 010 – 207 5555
t.a.v. de heer P. Minderhout: **gaarne direct in handen
geven**

Universiteit Nyenrode, per telefax: 0346-291518
t.a.v. de heer K. van Miert

Philips Electronics, per telefax 020-5977140
t.a.v. de heer J.H.M. Hommen

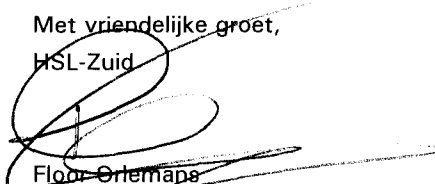
Onderwerp Adviesraad

Aantal pagina's 2
(incl. voorblad)

Geachte heren Minderhout, Van Miert, Hommen,

In vervolg op het eerdere bericht van vandaag stuur ik u een nieuwe versie van het persbericht, waarin de opmerkingen van de zijde van TPG zijn meegenomen. Het bericht wordt vandaag om 16.00 uur uitgestuurd. Graag ontvangen wij uw reactie dan ook **vóór vanmiddag om 15.30 uur.**

Met vriendelijke groet,
HSL-Zuid

Floor Orlemans
secretaresse Bas van Os

Datum
8 februari 2001
Ons kenmerk
-
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
Floor Orlemans
Doorkiesnummer
030 – 27 28 751
E-mail
floor.orlemans@
hslzuid.com

Projectorganisatie
Hogesnelheidslijn-Zuid
Postadres:
Postbus 43
3500 AA Utrecht
Bezoekadres:
Catharijnesingel 33
3511 GC Utrecht
Tel 030 - 272 84 00
Fax 030 - 272 84 44

Persbericht (Concept) Ministerie van Verkeer en Waterstaat en Ministerie van Financiën
8 februari 2001

Ministers stellen adviesraad aanbesteding vervoer HSL-Zuid in

De Ministers Netelenbos van Verkeer en Waterstaat en Zalm van Financiën hebben vandaag een onafhankelijke adviesraad ingesteld, die advies zal uitbrengen over de aanbesteding van het vervoer over de HSL-Zuid.

De adviesraad staat onder leiding van de heer Scheepbouwer (voorzitter Raad van Bestuur van TPG). De overige leden zijn de heren Van Miert (voormalig Eurocommissaris en president van de Universiteit Nyenrode) en Hommen (executive vice-president en chief financial officer van Philips Electronics).

In plaats van:

Het is de taak van de adviesraad toe te zien op het aanbestedingsproces en een oordeel te geven over het met de geselecteerde vervoerder te sluiten contract.

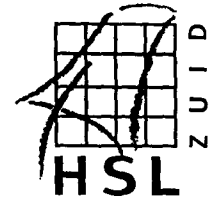
stelt Minderhout voor: *toe te zien op het aanbestedingsproces en*

Het is de taak van de adviesraad een oordeel te geven over de uiteindelijke selectie van de vervoerder voor de HSL-Zuid op basis van de prijs/kwaliteit verhouding in de uitgebrachte biedingen.

De adviesraad opereert onafhankelijk en brengt rechtstreeks advies uit aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en Financiën.

De Staat zal eind 2001 een contract sluiten met een van de biedende partijen.

Saskia Kranendonk, 070-3517116

Fax

VERTROUWELIJK

Aan Adviesraad HSL-Zuid Vervoer
t.a.v. de heer A. Scheepbouwer (voorzitter)

Onderwerp Advies betreffende schorsing DB-Arriva

Aantal pagina's 9
(incl. voorblad)

Datum 12 februari 2001
Ons kenmerk -
Uw kenmerk -
Contactpersoon Floor Orlemans
Doorkiesnummer 030 2728 751
E-mail -

Geachte heer Scheepbouwer,

In vervolg op onze bespreking van maandag 5 februari, inzake het interview met DB, doen wij u hierbij een overzicht toekomen van de stand van zaken en het voorgestelde advies. Wij menen dat de reactie van DB afdoende is in het licht van het gesprek met u en de heer van Miert. Als voorzitter van de adviesraad vragen we op korte termijn uw oordeel of u deze mening deelt en op welke wijze de overige leden van de adviesraad hierover geïnformeerd en geraadpleegd dienen te worden.

We willen morgen reeds de minister adviseren, mede omdat vandaag de Telegraaf gebeld heeft met een vraag over de schorsing van DB. (Peter van Minderhout is inmiddels op de hoogte gesteld.)

Als bijlagen bij ons memo treft u aan:

- de brief van DB/Arriva van 12/2;
- het gespreksverslag van de hearing van 7/2 ;
- de brief van de projectorganisatie aan DB/Arriva van 6/2.

Met vriendelijke groet,

Bas van Os

Tel. 06 - 53 494 727

- * - ^{in hand} Tenderboard ^{per post} Voorz. raad consult.
- Mens M. → Zaken lokaal (Bart)
- (-) Brief DB/Arriva
- (-) Brief Partij
- In handen → leed v. Miert → Ter info e bij rouw afte

p sec. 030
→ 3818553
(Fax)
205.23

Projectorganisatie
Hogesnelheidslijn-Zuid
Postadres:
Postbus 43
3500 AA Utrecht
Bezoekadres:
Catharijnesingel 33
3511 GC Utrecht
Tel 030 - 2728 400
Fax 030 - 2728 577

Aan: dhr Ad Scheepbouwer, voorzitter Adviesraad Vervoer HSL-Zuid
Van: Wim Korf/Bas van Os
Betreft: Stand van Zaken brief DB
Datum: 12/2/01

Feitenoverzicht

Zoals u weet, is op zaterdag 3 februari een interview met DB gepubliceerd over de aanbesteding van het vervoer over de HSL-Zuid, waarin uitspraken zijn gedaan die de competitie tijdens de tender verstoren. Op dinsdag 6 februari is het consortium DB/Arriva geschorst als biedende partij voor de duur van het onderzoek, wat concreet betekent dat zij de data room niet kunnen bezoeken en geen vragen kunnen indienen voor de 'clarification ronde' van februari.

Met de heren Scheepbouwer en Van Miert, alsook met de Tender Board, is besproken welke stap DB/Arriva zouden moeten zetten om opheffing van de schorsing mogelijk te maken. Drie punten staan hierin centraal:

- Blijft DB/Arriva bij de gewekte[?] betrouwbaarheid van de overheid inzake de HSL-tender?
- Is DB/Arriva van plan een serieus bod in te dienen volgens de regels van de tender?
- Erkent DB/Arriva dat de gedane uitspraken niet gedaan hadden moeten worden en dat een dergelijke situatie in de toekomst vermeden zal worden?

Woensdag 7 februari heeft een hearing plaatsgevonden. Ten overstaan van de projectorganisatie verklaarden DB en Arriva de ernst van de situatie te begrijpen en bij te willen dragen aan een herstel van het vertrouwen in hen als biedende partij en in het competitieve karakter van de tender. Afgesproken werd DB/Arriva hierover een brief zouden opstellen.

Vandaag, maandag 12 februari is de brief van DB en Arriva ontvangen. In deze brief erkennen zij dat het interview niet had mogen gebeuren. Zij betreuren dat het interview onterecht de indruk wekte dat DB twijfelde aan de motieven van de overheid bij de aanbesteding van de HSL-Zuid. Tevens bevestigen zij het commitment van DB/Arriva om een concurrerend bod uit te brengen volgens de regels van de aanbesteding.

De brief is besproken met de Landsadvocaat en enkele leden van de Tender Board:

- De tender technische situatie kan als volgt gekenschetst worden: mits uitvoerig toegelicht aan de overige partijen lijkt de competitie niet te zeer verzwakt: we hebben geen bidder verloren en alle partijen zullen de regels zeer serieus nemen. Wel blijft de schade dat DB publiekelijk prijssignalen heeft gegeven.
- Juridisch gezien kan, gezien de brief van DB, de volledige uitsluiting van DB/Arriva niet langer als proportioneel kunnen worden aangemerkt. Ten aanzien van het bepaalde in de 'process agreement'. Anderzijds is het feit dat DB/Arriva de negatieve effecten van de schorsing hebben moeten accepteren een redelijke straf in relatie tot de gepleegde feiten.

Voorstel voor een besluit

De Ministers van Verkeer en Waterstaat en Financiën willen wij een besluit langs de volgende lijnen voorleggen:

1. Het artikel in de Volkskrant kan, zonder tegenmaatregelen, een concurrentieverminderende werking hebben die schadelijk is voor de positie van de Staat.
2. De Staat is van mening dat DB/Arriva de verantwoordelijkheid heeft voor dit bewust gegeven interview, ook als het uiteindelijke artikel een onjuiste weergave zou bevatten van hun uitlatingen.
3. DB/Arriva hebben per brief hun excuses aangeboden, een correctie gegeven op de in het interview weergegeven uitspraken, commitments uitgesproken ten aanzien van het verdere tender proces, hun verantwoordelijkheid voor hun media-uitingen erkend en waarborgen gegeven voor het voorkomen van dergelijke uitlatingen in de toekomst.
4. De Staat meent dat deze brief tezamen met de schorsing (waarin het consortium niet kon deelnemen aan de clarificatie-ronde van februari en data-room niet bezocht kon worden), alsmede de communicatie hierover met de overige aanbieders, op de beste wijze bijdraagt aan een herstel van de 'competitive characteristics' van de tender. De Staat volstaat derhalve met de genomen maatregelen.

Het is de bedoeling om dit besluit toe te zenden aan DB/Arriva alsook aan de overige drie biedende partijen.